

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 30. august 2019
Kontor: Økonomikontoret
Sagsbeh: Anna Petersen Neder-
gaard
Sagsnr.: 2019-0030-2365
Dok.: 1186689

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 107 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 2. august 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Lena Dyhr Toft Christensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 107 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Fængselsforbundet, Dansk Socialrådgiverforening og Cafe Exit har givet udtryk for, at de mange ubesatte vagter betyder, at der ikke er ressourcer til de resocialiserende opgaver i kriminalforsorgen. Vil ministeren redegøre for, om det er et billede, som ministeren kan genkende og i givet fald, hvad ministeren vil gøre ved det?”

Svar:

Den resocialiserende indsats i kriminalforsorgen er et vigtigt redskab i kampen mod kriminalitet, fordi den er med til at mindske tilbagefald til ny kriminalitet. Der er derfor et stort fokus på resocialisering i landets fængsler og arresthuse, og der er en lang række tiltag, der skal være med til at hjælpe de indsatte ud af kriminalitet. Det handler om alt fra arbejdsdrift til uddannelse.

Der er imidlertid aktuelt et pres på kriminalforsorgen, som kan have konsekvenser for bl.a. resocialiseringsindsatsen. Manglen på uniformeret personale kan eksempelvis betyde, at arbejdsdrift og programvirksomhed, der dækker over en række resocialiserende, adfærdsregulerende programmer, bliver afviklet i mindre grad.

Jeg ved dog, at der i kriminalforsorgen arbejdes intensivt med at afhjælpe mandskabsmanglen i fængsler og arresthuse, jf. den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 106 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet i øvrigt indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”Kriminalforsorgen kan oplyse, at kriminalforsorgens resocialiserende indsatser er en bred vifte af tilbud, som varetages af forskellige personalegrupper og tager afsæt i generelt anerkendt viden om, hvad der virker kriminalitetsforebyggende.

Dømte, der er anbragt i fængslerne, har ret og pligt til at være beskæftiget i 37 timer ugentligt, mens dømte, der er anbragt i arresthusene, har ret - men ikke pligt - til beskæftigelse. Det er et mål for kriminalforsorgen at tilrettelægge beskæftigelsen, således at den medvirker til at resocialisere de dømte.

Typisk inddeles de beskæftigelsesindsatser, som kriminalforsorgen giver de indsatte, i følgende fire hovedområder:

1. Arbejdsdrift. Dette kan bl.a. være rettet mod rengøring og vedligehold lokalt eller produktioner i f.eks. landbrug, møbelsnedkeri mv.
2. Uddannelse. Her vil fængsler typisk have mulighed for at tilbyde forberedende voksenundervisning (FVU), Almen voksenuddannelse (AVU), Arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) og i en vis udstrækning Erhvervsuddannelse (EUD). Også andre uddannelser kan iværksættes ved f.eks. selvstudie, fjernundervisning og evt. frigang.
3. Misbrugsbehandling. Behandling for evt. alkohol- eller stofmisbrug kan finde sted som deltidsbeskæftigelse ("ambulant") eller fuldtidsbeskæftigelse, hvor den indsatte placeres på en egentlig behandlingsafdeling.
4. Programvirksomhed. Programvirksomhed dækker over en række kognitive adfærdsregulerende programmer som f.eks. Voldsforebyggelsesprogrammet og Anger Management. Programvirksomhed er i timemæssigt omfang en mindre del af den samlede beskæftigelse, der vil skulle kombineres med de andre typer af beskæftigelse, der er beskrevet ovenfor.

For så vidt angår uddannelse og misbrugsbehandling vil ubesatte vagter som udgangspunkt ikke i sig selv have betydning for, om disse aktiviteter gennemføres. Disse former for resocialiserende opgaver varetages således normalt ikke af fængselsbetjente, men af andre personalegrupper i og uden for kriminalforsorgen. Det vil dog i konkrete tilfælde kunne forekomme, at f.eks. mangel på opsynspersonale medfører, at der vil være en sikkerhedsmæssig risiko ved at gennemføre uddannelse eller misbrugsbehandling.

For så vidt angår arbejdsdrift og programvirksomhed indgår uniformeret personale i varierende omfang. I tilfælde med stor mangel på uniformeret personale i en institution kan det være nødvendigt at omlægge arbejdsdriften og programvirksomhed for at sikre, at der kan opretholdes et tilstrækkeligt sikkerhedsniveau i beskæftigelsestiden.

Endvidere kan mangel på uniformeret personale betyde, at der afvikles færre kognitive adfærdsregulerende programmer. Kriminalforsorgen råder dog over programmedarbejdere, der i et vist omfang kan hjælpe de institutioner, som er nødt til at prioritere de uniformerede programinstruktører til andre opgaver.

Ud over de nævnte beskæftigelsesindsatser, som har et direkte resocialiserende formål, anses også kontakten til familie gennem besøg mv., fritidsaktiviteter, selvforplejning og en velstruk-

tureret hverdag for at være elementer i en generelt kriminalitetsforebyggende indsats. Ligeledes betragtes indsattes positive fællesskab med hinanden og den daglige omgang med personalet generelt som værende befordrende for den resocialiserende indsats. I perioder med mangel på uniformeret personale vil det lokalt kunne forekomme, at der ikke kan arrangeres strukturerede aktiviteter uden for beskæftigelsestiden, eller at personalet ikke har samme tid til at prioritere den dagligdags omgang med de indsatte.

Kriminalforsorgen er fuldt ud bevidst om de konsekvenser, som manglen på uniformeret personale kan have for dagligdagen i et fængsel og for de normalt planlagte aktiviteter. Der gøres derfor store bestræbelser på at håndtere situationen på bedst mulig måde lokalt, så både sikkerhedsmæssige og resocialiserende opgaver varetages mest hensigtsmæssigt.”